

LÄGESRAPPORTERING OM VILTFÖRVALTNING – april 2018

Engelska versioner av Rovbase och viltstrategin

Nu finns databasen Rovbase tillgänglig på engelska. I Rovbase dokumenteras inventeringen av björn, lo, varg och järv i Sverige och Norge samt jakt och annan dödlighet.

Databasen är öppen för allmänheten och är en del av Naturvårdsverkets strategi för svensk viltförvaltning. Med nära en halv miljon enskilda rapporteringar är den ett viktigt verktyg för nationell och internationell viltförvaltning och forskning, och för att man ska kunna fatta beslut på bästa tillgängliga kunskap.

Även strategin för svensk viltförvaltning finns nu på engelska. Sprid den gärna i dina internationella nätverk!

[Rovbase på engelska](#)
[Strategy for Swedish Wildlife Management](#)

Kontakt Klas Allander, 010-698 17 39

Skydds jakt på säl under 2018

Naturvårdsverket tillåter skydds jakt på totalt 600 gråsäl, 400 knobbsäl och 130 vikare. Skyddsjakten förebygger skador på fiskeredskap och fångst som säl orsakar.

[Läs mer på naturvårdsverket.se](#)

Kontakt: [Nils Mårtensson](#), 010-698 16 03

Sök bidrag till innovation rovdjursinventering för utveckling av arbetsmetoder i rovdjursinventeringen

Naturvårdsverket utlyser medel till innovationsinsatser som bidrar till att utveckla arbetsmetoder i fält för att genomföra inventering av stora rovdjur (varg, lodjur, björn, järv och kungsörn).

Bidrag kan ges för genomförandet av initiativ och idéer som utvecklar och förenklar fältarbetet i rovdjursinventeringen. Utlysningen ses även kunna bidra till stärkt delaktighet och samverkan i utvecklandet av nya arbetssätt.

Naturvårdsverket riktar sig i första hand till personer som arbetar på länsstyrelsen med inventering av stora rovdjur eller är inventeringssamordnare i en sameby. Länsstyrelsens anställda personal som jobbar med inventering och inventeringssamordnare i samebyarna har stor kunskap om själva genomförandet av inventeringarna. Många har erfarenheter och idéer om nya arbetssätt och ny teknik som bör få lyftas

och testas.

I vilken grad förslaget bidrar till en effektivare och miljövänligare rovdjursinventering eller hur det bidrar till en ökad personlig säkerhet vid genomförandet av rovdjursinventeringen kommer beaktas vid utvärderingen av ansökningarna.

Sista ansökningsdag är den 4 maj 2018.

[Läs mer på naturvardsverket.se](http://naturvardsverket.se)

Kontakt: Linda Ersson, 010-698 17 49

Mer restriktiv tillämpning av överlåtelse av statens vilt

Enligt 38 § jaktförordningen ska Naturvårdsverket besluta i det enskilda fallet om hur omhändertagna djur som tillfaller staten ska hanteras.

Naturvårdsverket anser att överlåtelse av statens vilt till privatpersoner ska ske restriktivt om djuret är dödat med stöd av 28 § jaktförordningen, i nöd eller utanför villkoren i ett myndighetsbeslut. Om djuret har påträffats dött kan bedömningen vara mer generös. Ställningstagandet är i linje med målet i strategin för svensk viltförvaltning om att skapa en tydlig och förutsägbar viltförvaltning.

Kontakt: Nils Henriksson, 010-698 11 41

Fakta för förvaltare: gäss och svanar

Gässen i Sverige blir allt fler. De flesta gåsararter ökar i antal och med växande populationer ökar också missnöjet bland de människor som berörs av gässen. Ändrade flyttningmönster är ett annat exempel på hur förutsättningarna för förvaltningen av gäss och svanar påverkas.

"Fakta för förvaltare: gäss och svanar" är en kunskapsöversikt som vänder sig dig som berörs av gäss och svanar och av hur de förvaltas, lokalt och nationellt.

[Publikationen som nedladdningsbar pdf och i tryck](#)

Kontakt: Linda Ersson, 010-698 17 49

Genetiskt viktig varg i Västra Götalands län

Sedan i början på januari 2018 uppehåller sig en genetiskt viktig varg i Västra Götaland. Länsstyrelsen har samlat in och analyserat DNA-prov som visar att det är en varghane efter en okänd tik med finsk-ryskt ursprung som inte är känd från tidigare. Vargen bär på gener som är viktiga för den skandinaviska vargstammen, förutsatt att den kommer att lyckas para sig inom den skandinaviska populationen.

[Läs nyhet på naturvardsverket.se](http://naturvardsverket.se)

Kontakt: Maria Hörnell Willebrand, 010-698 10 46

Högsta förvaltningsdomstolen avslår samebyars ansökan om skydds jakt på järv

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom den 1 mars 2018 gått på samma linje som länsstyrelsen i Norrbotten och avslagit två samebyars ansökningar om skydds jakt på järv.

Länsstyrelsen i Norrbottens län avslag under hösten 2016 ansökningar från två samebyar om skydds jakt efter åtta respektive minst fyra järvar med motiveringen att risken för allvarlig skada inte kunde bedömas och att järvstammen – även om inventeringsresultatet var osäkert – både på länsnivå och för hela landet låg under referensvärdet för gynnsam bevarandestatus.

Samebyarna överklagade besluten till förvaltningsrätten som avslag överklagandena.

Samebyarna överklagade därefter till Kammarrätten i Sundsvall som biföll överklagandena bl.a. med motiveringen att det fanns särskild anledning att beakta den särställning som de renskötande samerna har vid prövningen av förutsättningarna för skydds jakt och att det förelåg en stor sannolikhet för att allvarlig skada kunde uppstå. Kammarrätten menade även att det inte heller kunde anses försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus eller uppnåendet av en sådan om det i särskilt rovdjursbelastade områden beviljades skydds jakt på ett mindre antal järvar.

Högsta förvaltningsdomstolen har nu i domar meddelade den 1 mars 2018 i mål nr 1002-17 och 1080-17 förklarat att länsstyrelsen hade fog för sina beslut att avslå ansökningarna om skydds jakt. I domarna anför Högsta förvaltningsdomstolen bl.a. att de folkrättsliga åtaganden som följer av samernas ställning som urfolk inte kan medföra att det skydd för bl.a. järv som bestämmelserna i jaktförordningen ger kan åsidosättas. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening är omständigheterna sådana att de söka skydds jaktarna skulle riskera att förvärra den ogynnsamma bevarandestatusen för arten i dess naturliga utbredningsområde, inte minst med hänsyn till resultatet av 2016 års inventering vad gäller årliga föryngringar.

Kontakt: Nils Henriksson, 010-698 11 41

Utvärderingen av inventeringssystemet för stora rovdjur går vidare

Utvärderingen av inventeringssystemet för stora rovdjur som startade i november 2017 fortsätter enligt plan. I första fasen av uppdraget har Naturvårdsverket deltagit vid många olika träffar för att berätta om uppdraget. Bland de som informerats finns länsstyrelsepersonal, samordnare från samebyar och Svenska jägareförbundet, Viltskadecenter, Nationella Rovdjursrådet samt de norska myndigheter som berörs av rovdjursinventeringar. Några ytterligare träffar återstår innan arbetet övergår till att fokusera på själva utvärderingen.

I uppdraget ingår även en referensgrupp. Gruppen har nu tagit form och består av representanter för Viltförvaltningsenheten på Naturvårdsverket,

länsstyrelsepersonal från de tre rovdjursförvaltningsområdena (norra, mellersta och södra), Sametinget, Svenska jägareförbundet, Svenska samers riksförbund, Viltskadecenter och De fem stora. Det första mötet hölls den 21 mars och ytterligare två till tre möten är inplanerade under arbetets gång.

Vi har också arbetat med en beskrivning av hur inventeringssystemet fungerar. Det mesta arbetet i denna beskrivning är klart och vi håller på att slutföra själva rapporten. Vi hoppas att den kommer vara klar under april månad. Den kommer då att publiceras på vår hemsida för er som är intresserad av att lära sig mer om vem som gör vad inom rovdjursinventeringen i Sverige och Norge.

Kontakt: Linda Ersson, 010-698 17 49

Extra insamling av järvspillning i Norrbottens län

Naturvårdsverket finansierar under två år en extra insamling av DNA-prover från järv i Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har genomfört en omfattande inventering under inventeringssäsongen 2017 och fortsätter även denna säsong. Fältpersonal och allmänheten samlade 2017 in hela 737 DNA-prover. Nu är dessa färdiganalyserade och 162 järvar har identifierats. Enligt de senaste tre årens inventering av järvföryngringar uppskattas järvstammen till 169 järvar i Norrbotten.

- Under 2017 var insamlingsinsatsen av allmänheten mycket bra. Resultatet av DNA-analysen ger ett viktigt underlag för järvstammens fortsatta förvaltning. Nu under vårvintern 2018 hoppas vi kunna upprepa fjolårets goda resultat, och kanske samla in ännu fler prover den här gången, säger Alexander Winiger, inventeringsansvarig för stora rovdjur på Länsstyrelsen, som även vill passa på att tacka alla som har skickat in prover.

Kontakt: Alexander Winiger, Länsstyrelsen i Norrbottens län, 010-225 55 41

Innehållet i lägesrapporteringen utgår från Naturvårdsverkets uppdrag och roll. Även relevant information från andra statliga myndigheter kan omnämnas i Lägesrapporten. Ansvariga för innehållet i rapporten denna gång är Gunilla Ewing Skotnicka, biträdande avdelningschef för Naturavdelningen och Erik Thalín, redaktör.

Lägesrapporten sänds ut personer på nedanstående sändlista. De som inte finns på sändlistan kan prenumerera på Lägesrapporten via RSS-funktionen på webbsidan där alla lägesrapporter ligger:

<http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Viltforvaltning/Lagesrapport-viltforvaltning/>

Sändlista:

Länsstyrelsernas sändlistor för landshövdingar, miljövårdsdirektörer, rovdjurschefer, rovdjurshandläggare, jakthandläggare och kommunikationschefer. Nationella Rovdjursrådet, Storfågelforum, Naturvårdsverkets Insynsråd, Viltskadecenter, myndighetschefer vid Jordbruksverket, Statens Veterinärmedicinska anstalt, Skogsstyrelsen, Miljö- och energidepartementet och Näringsdepartementet (stabschefer, presschefer, informationschefer, handläggare).